

Избраха се за управителенъ съветъ съ тайно гласуване: Д-ръ Ив. Шишмановъ, Н. Станевъ, Мл. Ангеловъ, Конст. х. Калчевъ и зап. полк. Дерманчевъ, а за контролна комисия: Ник. Найденовъ, Ив. Татаревъ и Н. Хр. Петлешковъ.

На 15 юлий 1914 г. новоизбраниятъ управителенъ съветъ се конституиралъ така: председателъ Д-ръ Ив. Д. Шишмановъ, подпредседател Конст. х. Калчевъ, дъловодител Никола Станевъ, касиеръ Мл. Ангеловъ и членъ съветникъ зап. полк. Дерманчевъ. Следъ това съветъ се заловилъ на работа и въ изпълнение на конгресните решения повече грижи отдѣлилъ за привличане на читалищата въ съюза; по-търсилъ е сътрудничеството на много лица и организации за организиране народнитъ четения въ провинцията. Изобщо цѣлата 1914 година е била една година на активенъ читалищенъ животъ. Вече идеята за читалищното съюзяване се утвърждава отъ ръководителитъ на читалищата и голѣмъ брой читалища ставатъ членове на съюза. Съюзното списание, обаче не отишло добре. Неговата трета годишнина (1914), подъ редакцията на управителния съветъ, е дала само две книжки: едната тройна и другата двойна (1—5). Било решено третиятъ редовенъ конгресъ на читалищата да се свика 10 и 11 май 1915 г. въ гр. София при следния дневенъ редъ:

1. Отчетъ на управителния съветъ.
2. Съвместна дейност между читалищата и кооперациитъ.
3. Уреждане при съюза сбирка отъ проекционни апарати и светливи картини.
4. Изучаване историята на читалищното дѣло.
5. Начини за добиване сигурни срѣдства.
6. Взаимна помошъ между читалищата.
7. Сближение между читалищата и женскитъ дружества.
8. Бюджетъ на съюза.
9. Изборъ на управителенъ съветъ.
10. Разни.

На тоя конгресъ сѫ присъствували 64 делегати, представляващи 62 читалища. Конгресътъ е билъ откритъ отъ председателя на съюза г. проф. д-ръ Ив. Д. Шишмановъ съ подходяща речь. Презъ отчетната година сѫ били обединени въ съюза още 43 читалища и съюзътъ е обединявалъ всичко 145 читалища съ повече отъ 10,000 души членове. Конгресното бюро е било конституирано така: председател д-ръ Мл. Панчевъ, подпредседатели Илионъ Стамболовъ (читалище „Видѣлина“ Т. Пазарджишко) и Хр. Бѣлевъ (читалище „Съгласие“ Ямболъ) и секретари Кр. Ст. Лѣвичаровъ, Д. Търкалановъ и Найчо Анковъ (ч-ще „Развитие“ Враца).

Дъловодителътъ на съюза Никола Станевъ е изнесълъ отчета на управителния съветъ предъ конгреса. Въ отчета е било изтъкнато, че събирането на отдѣлните читалища въ единъ мощнъ взаимоспомагателъ съюзъ върви твърде бавно, което се обяснява съ три главни обстоятелства: а) беднота, липса на срѣдства въ читалищата; б) слаба дейност и в) липсата на съзнание за силата и подема, които ще се добиятъ отъ съюза. По преценка на управителния съветъ отъ сѫществуващите въ страната 600 читалища по смисълъ едвамъ 250 отъ тѣхъ може да се каже, че живѣятъ. Другитъ или сѫ престанали да сѫществуватъ и имотитъ имъ разграбени, или сѫществуватъ по име, или пъкъ иматъ нѣкакво настоятелство, което нито се събира, нито пъкъ